

Wild Vlaanderen

Met het evenement 'Wild Vlaanderen' wil de Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep de nog steeds toenemende landschapsversnippering aan de kaak stellen en een pleidooi houden voor ontsnippering met nieuwe kansen voor grote zoogdieren.

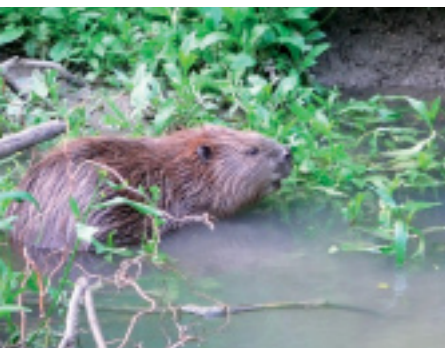
Diemer Vercayie & Evelien De Swaef

Ree. Foto Frans van Bauwel

Vos. Foto Pieter Cox

Bever. Foto Jos Roeffaers

Wild zwijn. Foto Frans van Bauwel

Met een onlangs verschenen rapport van het Europees Milieuagentschap werd het weer eens pijnlijk duidelijk. De landschapsversnippering in Europa neemt nog steeds toe en niet verrassend ligt het epicentrum van die versnippering in de Benelux. De gevolgen zijn bekend: de habitat van zowel dieren als planten verkleint, randeffecten vergroten, populaties geraken geïsoleerd en kunnen nauwelijks of niet meer standhouden.

Zogenaamde 'ontsnipperingsmaatregelen' zijn dringend nodig. Een ruimtelijke planning met écht oog voor [aaneengesloten] natuur, waarbij beloftes voor nieuwe natuur wél waargemaakt worden, is een eerste vereiste. Het Europees rapport stelt voor om – zoals in Duitsland al overwogen wordt – een versnipperingslimiet af te spreken, zodat als nieuwe wegen moeten aangelegd worden dit gecompenseerd wordt door oude (nog weinig gebruikte) wegen weg te nemen. Bij de bouw van nieuwe wegen, maar ook bij bestaande wegen, kunnen goed geconstrueerde fauna passages (zoals ecoducten en tunnels) een hulpmiddel vormen om de versnipperende impact van de weg te verminderen. Zo lijken bijvoorbeeld de dassentunnels die in Nederland in vrij groten getale zijn aangelegd, een positief effect op de populatiegrootte te hebben. Deze dassentunnels zijn natuurlijk alleen doeltreffend als ze met kennis van zaken geconstrueerd en onderhouden worden. In Heumen bijvoorbeeld, zou de dassenpopulatie door deze (en andere) maatregelen verdubbeld zijn. Verschillende beschermingsmaatregelen hebben ervoor gezorgd dat zowel wolf als lynx opnieuw gesignaleerd worden in Nederland en België. Zou het dan niet jammer zijn dat deze prachtige dieren omkomen op onze wegen? Denk bijvoorbeeld ook aan de recent uitgezette otters in Nederland, die nog steeds sterk te lij-

den hebben onder dezelfde oorzaak die jaren geleden mee aan de basis lag van hun uitsterven: aanrijdingen.

Door hun charme en hun nood aan een groot leefgebied, kunnen grote zoogdieren gebruikt worden als 'vlaggensoorten' of 'icoonsoorten' voor grote, goed verbonden natuurgebieden. Niet alleen roofdieren, ook hun prooien zoals de grote grazers, krijgen opnieuw kansen door dit soort natuur. In vergelijking met bijvoorbeeld de Oostvaardersplassen in Nederland, waar hele kuddes hoefdieren zich vrij van de ene naar de andere kant van dit uitgestrekte gebied kunnen verplaatsen, is er nog werk aan de winkel in het eerste Belgische Nationaal Park.

Om het belang van grote aaneengesloten natuur voor onder meer de terugkomst van grote zoogdieren te benadrukken, organiseert de Natuurpunt Zoogdierenwerkgroep samen met heel wat partners op 27 mei 'Wild Vlaanderen'. Op dit grootse evenement voor jong en oud zullen alle Vlaamse organisaties die werken rond zoogdieren aanwezig zijn met demonstraties en zowel informatieve als interactieve stands. In de voormiddag leiden deskundige gidsen je rond in een van de natuurgebieden in de streek om je dichterbij grote zoogdieren of hun sporen te brengen. In de namiddag zijn er allerlei demonstraties en activiteiten gepland, gaande van het bouwen van een vosvriendelijk kippenhok tot het drijven van schapen. Met onder meer een gratis ritje in de huifkar, de kinderboerderij en de Zoog-ofit zullen ook de jongsten onder ons zich uitstekend kunnen amuseren. Wie niet kan wachten tot zondag 27 mei, kan al een dagje eerder, namelijk op zaterdagavond, komen kijken. Op geleide wandelingen kom je alles te weten over het nachtelijk leven van onze muizen- en vleermuissoorten.

Terugblik Jaar van de Vleermuizen

Doorhalen en dauwtrappen voor een glimp van een vleermuis

Staat in 2012 de bever in het middelpunt, het jaar 2011 stond in het teken van de vleermuizen, met als hoogtepunt de 'Nacht van de Vleermuis' eind augustus. Internationaal was 2011 door de Verenigde Naties en Eurobats uitgeroepen tot 'Year of the Bat'. In Nederland hebben de Zoogdierverseniging en de Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN) zich daarbij aangesloten met de campagne 'Jaar van de Vleermuizen'. Er werd aandacht gevestigd op de vleermuizen door berichten in de media, waaronder Twitter en er zijn allerlei activiteiten rondom vleermuizen georganiseerd. Aan de boodschap dat het Jaar van de Vleermuizen voor iedereen was, werd ruimschoots gehoor gegeven. Graag nemen wij u mee voor een korte terugblik op enkele hoogtepunten uit het jaar van de vleermuis.

Neeltje Huizenga en Stefan Vreugdenhil

Landelijke dag Een themadag vormde op 16 april de aftrap van het Jaar van de Vleermuizen, in het Ecodrome in Zwolle. Tijdens diverse lezingen kregen de ongeveer 150 bezoekers meer te horen over vleermuizen. Onder andere hoe vleermuizen leven en wat mensen rondom hun eigen huis zoal voor vleermuizen kunnen doen. Uiteraard geldt dit niet alleen voor het jaar 2011. Eén van de hoogtepunten van de themadag was de presentatie van het boek 'Vleermuizen van Europa': de eerste Nederlandstalige versie (bewerkt door Peter Lina) van het standaardwerk 'Handbuch der Fledermäuse Europas'.

Website Begin 2011 kwam de speciale website in het kader van het Jaar van de Vleermuizen in de lucht (www.vleermuizen.zoogdiervanhetjaar.nl). De informatie op deze site werd gaandeweg steeds verder aangevuld. Naast nieuwsberichten en informatie over activiteiten, stonden op de website een aantal vleermuisvrienden die zich voorstelden. Deze vleermuisvrienden zijn bekende creatieve of wetenschappelijke Nederlanders, waaronder kinderboekenschrijver Paul van Loon, die de campagne met succes ondersteunden.

Webcam in Waddinxveen Natuurmonumenten en de Zoogdierverseniging werkten samen om live-beelden van de meervleermuisenkolonie in een bedrijfspand in Waddinxveen te laten zien via een webcam. Vanaf 15 juni was de kolonie live te volgen op de sites van Natuurmonumenten en de VLEN. De beelden geven een unieke kijk in de wereld van vleermuizen in een spouwmuur. Op beelden van de webcam is te zien hoe de dieren rondkruipen en zich poetsen. Vooral rond de schemering is het interessant om de camerabeelden te volgen, dan trekken de vleermuizen erop uit om te gaan eten. De webcambeelden worden niet meer live vertoond, maar de hoogtepunten zijn permanent terug te zien (zie 'Verder lezen').

Aanbieden van het vleermuisboek door Jacob van Olst aan Gitty Korsuize van de gemeente Utrecht. Foto Zoogdierverseniging